

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**HUBUNGAN DI ANTARA PENGETAHUAN DAN SIKAP PENGURUSAN
KEWANGAN SERTA PENGHAYATAN AGAMA DENGAN
INTEGRITI GURU BESAR DI NEGERI PERAK**

HAIRUL AZMAN BIN MOHD HATA

05-4506832

**DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK ptbupsi
MEMPEROLEHI IJAZAH SARJANA (PENGURUSAN PENDIDIKAN)
(MOD: PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)**

**FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2012

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGAKUAN

Saya mengaku disertasi ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang setiap satunya saya jelaskan sumbernya.

15.08.2012

HAIRUL AZMAN BIN MOHD HATTA
M20092000855

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**

**BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS ROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM**

Tajuk / Title: **HUBUNGAN DI ANTARA PENGETAHUAN DAN SIKAP PENGURUSAN KEWANGAN SERTA PENGHAYATAN AGAMA DENGAN INTEGRITI GURU BESAR DI NEGERI PERAK**

No. Matrik / Matric's No.:

M20092000855

Saya / I :

HAIRUL AZMAN BIN MOHD HATA

(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Doktor Falsafah/Sarjana)*ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-
acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan sahaja.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of research only.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Perpustakaan tidak dibenarkan membuat penjualan salinan Tesis/Disertasi ini bagi kategori TIDAK TERHAD.
The Library are not allowed to make any profit for 'Open Access' Thesis/Dissertation.
5. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / Please tick (✓) for category below:-

SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / Contains confidential information under the Official Secret Act 1972

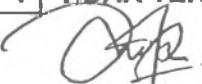

TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / Contains restricted information as specified by the organization where research was done.

TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh: 25 SEPTEMBER 2012

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini SULIT @ TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak kerusakan/organisasi berkenaan dengan Universiti Pendidikan Sultan Idris

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)

Dr. Khuan Wai Bing

Pensyarah Kanan

Jabatan Pengurusan dan Kepimpinan

Universiti Pendidikan Sultan Idris

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, saya memanjatkan kesyukuran yang tidak terhingga kehadrat Allah S.W.T kerana dengan izinNya dan rahmatNya, dapat saya menyiapkan disertasi ini untuk memenuhi syarat pengijazahan Sarjana Pendidikan (Pengurusan Pendidikan) Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Penghargaan yang tidak termilai dirakamkan kepada penyelia Dr. Khuan Wai Bing yang banyak membimbing dan meluangkan waktu tanpa mengenal jemu memberikan panduan dan tunjuk ajar. Tidak dilupakan ucapan ribuan terima kasih tidak terhingga kepada pensyarah-pensyarah di UPSI khususnya pensyarah di Fakulti Pengurusan dan Ekonomi (FPE) yang banyak mencerahkan ilmu sepanjang tempoh pengajian serta semua pihak yang secara langsung atau tidak langsung membantu dalam menyiapkan disertasi ini.

Di sini juga saya ingin merakamkan setinggi-tinggi ucapan terima kasih kepada Kementerian Pelajaran Malaysia yang telah memberi peluang dan kesempatan kepada saya untuk menimba ilmu di peringkat sarjana. Demikian juga kepada guru besar-guru besar di negeri Perak yang telah meluangkan masa untuk melengkapkan soal selidik bagi tujuan disertasi ini.

Buat ibu Zalilah Binti Gundad dan bapa Mohd Hata Bin Mamat; Buat bapa mertua Pazin@Fadzil Bin Othman dan ibu mertua Siti Rohani Binti Hashim; Isteri Aini Hayati Binti Pazin@Fadzil, anak-anak Irdina Najihah, Irdina Nabihah, Irdina Nadzirah dan Ahmad Azfar Hariz serta kedua-dua ahli keluarga yang dikasihi. Tidak dilupakan juga buat keluarga “mak dan abah” serta “ibu dan abah” anak-anak. Sokongan dan pengorbanan yang telah kalian berikan amat saya hargai dan Allah jualah yang akan membalaNya dengan kebaikan.

Akhir kata semoga kita menjadi insan yang tunduk dan patuh kepada perintahNya dalam menjalani kehidupan di dunia ini serta mendapat keredhaanNya. Wassalam.

ABSTRAK

Kajian ini adalah kajian tinjauan yang bertujuan untuk mengenalpasti tahap integriti, pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama guru besar; hubungan di antara penghayatan agama dengan integriti guru besar; hubungan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan integriti guru besar; hubungan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan sikap terhadap pengurusan kewangan; dan pengaruh pembolehubah bebas (penghayatan agama, pengetahuan pengurusan kewangan atau sikap terhadap pengurusan kewangan) ke atas integriti guru besar. Sampel kajian terdiri daripada responden seramai 227 orang guru besar yang telah dipilih secara rawak dari sekolah rendah di negeri Perak. Set soal selidik yang mengandungi 10 item berkaitan demografi dan 57 item lagi berskala 5 likert telah digunakan sebagai instrumen dalam kajian ini. Sebanyak empat hipotesis nol telah dibentuk bagi kajian ini. Untuk tujuan pengujian hipotesis, kaedah statistik Korelasi Pearson dan Regresi Berganda telah digunakan. Hasil kajian menunjukkan tahap integriti guru besar, tahap penghayatan agama dan tahap pengetahuan pengurusan kewangan guru besar adalah tinggi. Analisis Korelasi menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan dan positif di antara penghayatan agama dengan integriti guru besar ($r = .333$, $p = 0.000$); hubungan yang signifikan dan positif di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan integriti guru besar ($r = .612$, $p = 0.000$); dan terdapat hubungan yang signifikan dan positif di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan sikap terhadap pengurusan kewangan ($r = .552$, $p = 0.000$). Analisis berganda pula menunjukkan semua pembolehubah bebas (penghayatan agama, pengetahuan pengurusan kewangan atau sikap terhadap pengurusan kewangan) secara signifikan mempengaruhi integriti guru besar. Implikasi kajian ini memberi pendedahan dan maklumat baru berkaitan pengurusan kewangan sekolah khususnya di sekolah rendah dari segi pengetahuan pengurusan kewangan, sikap terhadap pengurusan kewangan dan penghayatan agama di kalangan guru besar sekolah rendah serta perkaitannya dengan integriti. Selain itu diharap dapat meningkatkan kefahaman dan ilmu pengetahuan setiap warga pendidik di negara ini tentang kepentingan integriti.

RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE AND FINANCIAL MANAGEMENT ATTITUDE TO RELIGION APPRECIATION WITH HEADMASTER'S INTEGRITY IN PERAK

ABSTRACT

This study is a survey that is aimed to identify the level of integrity, level of financial management knowledge and level of religious appreciation by headmaster; the relationship between religion appreciation with the integrity of the headmaster; the relationship between knowledge of financial management with the integrity of headmasters; the relationship between knowledge of financial management with the attitude of financial management and the influence of independent variables (religious appreciation, knowledge of financial management or attitudes toward financial management) on the integrity of the headmaster. The sample comprises of 227 headmasters who were randomly selected from primary schools in the state of Perak. Set of questionnaire containing 10 items related to demographic and 57 items using five-point Likert Scale were used as an instrument to conduct this study. For the purpose of hypothesis testing, statistical method Pearson correlation and Multiple Regression was used. The results showed the high level in integrity, religious appreciation and knowledge of financial management. Correlation analysis showed there is a significant and positive relationship between appreciation of religion with the integrity of headmaster ($r = .333, p = 0.000$); there is a significant and positive relationship between knowledge of financial management and headmaster's integrity ($r = .612, p = 0.000$); and there is a significant and positive relationship between knowledge of financial management with attitudes toward financial management ($r = .552, p = 0.000$). Analysis of multiple regression shows that all independent variables (religious appreciation, knowledge of financial management or attitudes the financial management) significantly influences the integrity of the headmaster. This research proves and explores an insight/new information on financial management especially in primary school in terms of financial management knowledge, attitude/perspective on financial management band religious appreciation among school heads/administrators and its relation with integrity. It is also hoped this study will increase the understanding and knowledge of educators on the importance of integrity.

KANDUNGAN

PENGAKUAN	ii
DECLARATION	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xiv
—	

BAB 1 PENGENALAN

1.1 Pengenalan	1
1.2 Pernyataan Masalah	6
1.3 Objektif Kajian	8
1.4 Persoalan Kajian	9
1.5 Hipotesis	10
1.6 Kepentingan Kajian	11
1.7 Batasan Kajian	13
1.8 Definisi Operational	14
1.9 Rumusan	17

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	18
2.2 Pengurusan Kewangan dan Perakaunan Sekolah	19
2.3 Integriti	25
2.3.1 Maksud Integriti	27

2.3.2	Peranan dan Kepentingan Integriti	30
2.3.3	Rasuah	32
2.3.4	Amanah	35
2.3.5	Bertanggungjawab	37
2.3.6	Jujur dan Ikhlas	37
2.3.7	Syukur	38
2.4	Pengetahuan Pengurusan Kewangan	39
2.4.1	Kumpulan Wang Kerajaan	46
2.4.2	Kumpulan Wang SUWA	47
2.4.3	Kumpulan Wang Asrama	48
2.4.4	Pembayaran	49
2.4.5	Terimaan	52
2.4.6	Pengurusan Aset	54
2.4.7	Hubungan Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Integriti	56
2.5	Sikap Guru Besar Terhadap Pengurusan Kewangan Sekolah	58
2.6	Penghayatan Agama	66
2.6.1	Konsep Penghayatan Agama Menurut Islam	68
2.6.2	Kepentingan Penghayatan Agama	70
2.6.3	Hubungan Di Antara Penghayatan Agama dengan Integriti	76
2.7	Teori-Teori Pengurusan Kewangan Sekolah	79
2.7.1	Sistem Kitaran Menurut Anderson	80
2.7.2	Model Sistem Pengurusan Kewangan Sekolah	83
2.7.3	Teori Keperluan Maslow	85

2.8	Kerangka Konsep Kajian	87
2.9	Rumusan	88

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pengenalan	89
3.2	Rekabentuk Kajian	90
3.3	Populasi dan Sampel Kajian	91
3.4	Instrumen Kajian	95
3.4.1	Bahagian A: Soal Selidik Profil Responden	96
3.4.2	Bahagian B: Soal Selidik Penghayatan Agama	97
3.4.3	Bahagian C: Soal Selidik Pengetahuan Pengurusan Kewangan	97
3.4.4	Bahagian D: Soal Selidik Sikap Pengurusan Kewangan	98

3.4.5	Bahagian E: Integriti	99
3.5	Kesahan	100
3.5.1	Kesahan Kandungan	101
3.5.2	Kesahan Konstruk/ Gagasan	102
3.6	Kebolehpercayaan	104
3.7	Pentadbiran Kajian	106
3.8	Analisis Data	
3.8.1	Analisis Deskriptif	108
3.8.2	Analisis Inferensi	113
3.9	Rumusan	120

BAB 4**DAPATAN KAJIAN**

4.1	Pengenalan	121
4.2	Analisa Dapatan Kajian	
4.2.1	Statistik Deskriptif Ciri-Ciri Demografi Responden	122
4.3	Tahap Integriti Guru Besar	129
4.4	Tahap Penghayatan Agama Guru Besar	134
4.5	Tahap Pengetahuan Pengurusan Kewangan Guru Besar	135
4.6	Hubungan di Antara Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Integriti Guru Besar	138
4.7	Hubungan di Antara Penghayatan Agama dengan Integriti Guru Besar	139
4.8	Hubungan di Antara Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Sikap Terhadap Pengurusan Kewangan	140
4.9	Analisis Regresi Berganda Kaedah ‘Stepwise’ bagi sumbangan Pembolehubah Peramal Integriti	142
4.10	Rumusan	144

BAB 5**PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN**

5.1	Pengenalan	146
5.2	Ringkasan kajian	147
5.3	Ringkasan Dapatan	148
5.4	Perbincangan	
5.4.1	Persepsi Guru Besar Terhadap Tahap Integriti	152
5.4.2	Persepsi Guru Besar Terhadap Tahap Pengetahuan Pengurusan Kewangan	154
5.4.3	Persepsi Guru Besar Terhadap Tahap Penghayatan Agama	156

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

xi
ptbupsi

5.4.4	Hubungan Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Guru Besar	157
5.4.5	Hubungan Penghayatan Agama dengan Integriti Guru Besar	158
5.4.6	Hubungan Di Antara Pengetahuan Pengurusan Kewangan Dengan Sikap Terhadap Pengurusan Kewangan	160
5.5	Implikasi Kajian	161
5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	163
5.7	Kesimpulan	164

RUJUKAN

LAMPIRAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

xi
ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

xi
ptbupsi

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
1.1 Bilangan Sekolah Di Malaysia	6
2.1 Jenis Sijil Audit	23
2.2 Kedudukan Malaysia Berdasarkan Indeks Persepsi Rasuah (CPI) Bagi Tahun 2000 hingga 2009	33
2.3 Statistik Tangkapan Kesalahan Rasuah Di Kalangan Penjawat Awam Bagi Tahun 2005 hingga 2010	35
3.1 Bilangan Sekolah Rendah Di Negeri Perak	93
3.2 Alat Ukuran dan Bilangan Item Pengetahuan dan Sikap Pengurusan Kewangan, Penghayatan Agama dan Integriti.	96
3.3 Contoh item soal selidik pengetahuan pengurusan kewangan	98
3.4 Senarai Item Sikap Terhadap Pengurusan Kewangan	99
3.5 Contoh item soal selidik integriti	100
3.6 Keputusan KMO and Bartlett's Test	104
3.7 Keputusan Ujian Kebolehpercayaan	106
3.8 Skor Min Pembolehubah	109
3.9 Interpretasi Mengikut Saiz Pekali Korelasi	116
3.10 Jenis Ujian Statistik yang Digunakan	119
4.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	122
4.2 Taburan Responden Mengikut Umur	123
4.3 Taburan Responden Mengikut Bangsa	124
4.4 Taburan Responden Mengikut Agama	125
4.5 Taburan Responden Mengikut Tahap Pendidikan	126
4.6 Taburan Responden Mengikut Tempat Bertugas	127
4.7 Taburan Responden Mengikut Lokasi Sekolah	127

4.8	Taburan Responden Mengikut Pengalaman Sebagai Guru Besar	128
4.9	Taburan Responden Mengikut Gred Perjawatan	129
4.10	Taburan Responden Mengikut Pendapatan Bulanan	130
4.11	Taburan responden mengikut tahap integriti	131
4.12	Min dan Sisihan Piawai bagi Konstruk Integriti	132
4.13	Min dan Sisihan Piawai Bagi Item-item Integriti	134
4.14	Taburan Responden Mengikut Tahap Penghayatan Agama	136
4.15	Min dan Sisihan Piawai Bagi Item-item Penghayatan Agama	137
4.16	Taburan Responden Mengikut Tahap Pengetahuan Pengurusan Kewangan	138
4.17	Min dan Sisihan Piawai Bagi Item-item Pengetahuan Pengurusan Kewangan	139
4.18	Interpretasi Mengikut Saiz Pekali Korelasi	140
4.19	Keputusan Ujian Korelasi di antara Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Integriti	141
4.20	Keputusan Ujian Korelasi di antara Penghayatan Agama Dengan Integriti	142
4.21	Keputusan Ujian Korelasi di antara Pengetahuan Pengurusan Kewangan dengan Sikap Terhadap Pengurusan Kewangan	143
4.22	Keputusan Analisis Regeresi Berganda (Stepwise)	145
4.26	Rumusan Keputusan Pengujian Hipotesis	147

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

xivupsi

SENARAI RAJAH

Rajah		Muka Surat
2.1	Pengurusan Kewangan Pendidikan Sebagai Satu Sistem Kitaran	82
2.2	Tatatingkat Keperluan Mengikut Maslow	86
2.3	Kerangka Konseptual Hubungan Pengetahuan dan Sikap Pengurusan Kewangan serta Penghayatan Agama dengan Integriti Guru Besar	87
3.1	Histogram	114
3.2	Normal P-P Plot	115

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) merupakan kementerian yang menerima peruntukan yang paling banyak dalam setiap kali pembentangan belanjawan. Bagi pembentangan bajet 2011, KPM menerima peruntukan sebanyak RM 29.3 bilion berbanding RM 24.5 bilion pada tahun 2010 (Berita Harian, 2010). Hal ini menunjukkan betapa pendidikan amat dititikberatkan oleh kerajaan. Pihak Kerajaan amat berharap agar rakyat Malaysia menjadi masyarakat yang terpelajar dan menguasai ilmu pengetahuan. Ia sesuai dengan dasar kerajaan untuk menjadi negara maju menjelang tahun 2020.

Peruntukan yang besar ini hanya akan dimanfaatkan dengan sebaik-baiknya sekiranya mereka yang menguruskan kewangan mempunyai pengetahuan, sikap dan integriti yang tinggi terhadap pengurusan kewangan di samping penghayatan agama yang

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

tinggi. Guru besar khususnya mestilah mempunyai nilai-nilai moral dan etika yang positif dalam melaksanakan tugas menguruskan kewangan. Hal ini sesuai dengan objektif umum Pelan Integriti Nasional (PIN) untuk merealisasikan hasrat Wawasan 2020, iaitu menjadi sebuah negara maju menurut acuan sendiri dengan membentuk sebuah masyarakat yang kukuh ciri-ciri moral dan etikanya, dengan para warganya mempunyai nilai keagamaan dan kerohanian yang utuh, dan ditunjangi oleh budi pekerti yang luhur.

Pengurusan kewangan merupakan salah satu aspek pentadbiran yang penting dan tidak seharusnya dibiarkan tanpa pemantauan dan penelitian yang sewajarnya oleh pengurus sekolah. Menurut Zaidatol Akmaliah (2001), pengurusan kewangan sekolah bermaksud pihak pengurusan sekolah merancang, mengurus, mengawal dan menentukan pengurusan kewangan sekolah dilaksanakan dengan cekap dan berkesan serta mematuhi prosedur-prosedur yang ditetapkan oleh KPM. Perkara yang penting dalam pengurusan kewangan ialah mempunyai pengetahuan berkaitan kewangan. Oleh itu sebagai pengurus sekolah, guru besar perlulah melengkapkan diri dengan pengetahuan berkaitan kewangan untuk memastikan setiap tindakan tidak menimbulkan masalah.

Pematuhan kepada prosedur-prosedur kewangan adalah perlu untuk memastikan wang awam dapat diurus dengan baik dan seterusnya mengekalkan “*good governance*” di sekolah masing-masing. Prosedur-prosedur kewangan yang telah ditetapkan adalah berdasarkan prinsip-prinsip kawalan kewangan awam bagi memastikan ia diurus dengan berkesan. Kawalan dan pemantauan yang berterusan ke atas pematuhan prosedur-

prosedur kewangan ini juga, dapat mengurangkan teguran-teguran audit dari segi ketidakpatuhan terhadap prosedur-prosedur yang sedang berkuat kuasa (Abdul Rahim, 2005).

Dalam menguruskan kewangan, KPM seharusnya memberi keutamaan kepada mereka yang mempunyai ilmu dan kemahiran dalam bidangnya. Pengurus sekolah mestilah seorang yang mempunyai pengetahuan dan mahir tentang aspek-aspek pengurusan dan dasar-dasar fiskal secukupnya. Dengan itu dia tahu bagaimana hendak mengurus dan mentadbir kewangan (Mohd Nakhaie, 1996). Rasulullah s.a.w bersabda yang bermaksud:

Apabila amanah telah disia-siakan, maka tunggulah kehancuran. Sahabat bertanya, "Bagaimana mensia-siakannya?" Rasulullah menjawab: "Apabila sesuatu jawatan diserahkan kepada orang-orang yang bukan ahlinya, maka tunggulah saat kehancurannya"

Kegagalan untuk mengendalikan pengurusan kewangan berdasarkan peraturan dan undang-undang yang berkaitan akan memberikan implikasi negatif kepada sektor awam. Sekiranya perkara ini tidak dibendung akan membuka pintu penyelewangan dan rasuah di kalangan pegawai pengawal. Kesannya peruntukan yang diberikan tidak mencapai objektif ia diberikan. Akhirnya para pelajar yang akan rugi dan hasrat kerajaan untuk melahirkan modal insan yang berkualiti tidak tercapai. Ini dapat dilihat dalam laporan audit yang dikeluarkan oleh Ketua Audit Negara yang menyatakan terdapat masalah-masalah yang hampir sama dibangkitkan iaitu ketidakpatuhan kepada peraturan-

peraturan yang ditetapkan oleh Perbendaharaan, pembaziran, kelemahan pengurusan aset, kelemahan pengurusan dan sebagainya (Zainon Aznan, 2005).

Guru besar yang bertindak sebagai pegawai pengawal dituntut untuk menguruskan hal ehwal mengenai kewangan sekolah dengan cekap dan berkesan seperti mana termaktub dalam Akta Acara Kewangan 1957,

"...Pegawai Pengawal adalah dikehendaki mengawal perbelanjaan berkenaan dengan sesuatu perkhidmatan yang diperuntukkan dalam kepala atau kepala-kepala anggaran di bawah kawalannya supaya vot bagi perkhidmatan itu tidak melampau..."

(Perbendaharaan, 1990, him. 23)

Pihak Kementerian Pelajaran Malaysia pula telah memperjelaskan kenyataan di atas seperti mana dalam pekeliling kewangannya pada tahun 2000 (Bahagian Kewangan Kementerian Pendidikan Malaysia, 2000, him. 13) dengan menyatakan:

... seorang pengurus atau penyelia atau orang lain yang bertanggungjawab terhadap pengurusan sesebuah institusi pendidikan yang dibantu, perlu menyimpan akaun yang sempurna dan rekod-rekod lain dalam bentuk yang diperlukan oleh pihak Kementerian untuk semua perkara kewangan yang berkaitan dengan institusi pendidikan yang dibantu, dan perlu menyediakan dan menyerahkan satu penyata akaun tahun kewangan sebelumnya dengan segera dan tidak lewat dari 31 Mac setiap tahun.

Walaupun pelbagai peraturan dan undang-undang digubal untuk memastikan peruntukan yang diberikan dibelanjakan dengan bijaksana tetapi pelbagai masalah dan penyelewengan tetap berlaku. Perkara ini mungkin berlaku disebabkan oleh kecetekan pengetahuan berkaitan kewangan tetapi perkara yang penting adalah penghayatan agama dan integriti seseorang pengurus sekolah. Akhbar Utusan Malaysia pada 23 Januari 2007 melaporkan seorang guru besar telah dituduh melakukan rasuah. Beliau telah menggunakan jawatannya untuk melantik anaknya sendiri sebagai pembekal peralatan

mesin rumput yang berjumlah RM 2,064.00. Walaupun perkara ini nampak ‘kecil’ tetapi ia tetap salah kerana menyalahgunakan kuasanya sebagai guru besar dan jika sabit kesalahan boleh dikenakan tindakan.

Sekiranya guru besar mempunyai penghayatan agama dan integriti yang tinggi sudah pasti penyelewangan dan rasuah tidak akan berlaku dalam pengurusan kewangan sekolah. Ini adalah kerana mereka percaya penyelewengan yang dilakukan mungkin terlepas di dunia ini tetapi tidak di akhirat kelak. Hari yang dijanjikan oleh Allah sebagai hari penuh keadilan di mana semua anggota badan akan bercakap kecuali mulut dan akan menjadi saksi diatas segala perbuatan yang dilakukan di dunia ini. Pada waktu itu tiada apa yang dapat disembunyikan melainkan semuanya didedahkan di hadapan Maha Pencipta dan seluruh manusia. Firman Allah di dalam Al-Quran yang bermaksud:

Patutkah manusia menyangka, bahawa ia akan ditinggalkan terbiar (dengan tidak diberikan tanggungjawab dan tidak dihidupkan semula untuk menerima balasan)?

(Al-Qiamah:36)

Kebanyakan kajian pengurusan kewangan yang dijalankan adalah berkaitan dengan pengetua dan itupun hanya tertumpu kepada amalan dan tahap pengetahuan pengetua terhadap pengurusan kewangan. Kajian terhadap guru besar kurang dilakukan sedangkan bilangan sekolah rendah adalah lebih banyak daripada sekolah menengah. Daripada Jadual 1.1 didapati 77% sekolah di Malaysia adalah sekolah rendah.

Jadual 1.1

Bilangan Sekolah Di Malaysia Pada 31 Januari 2011

Rendah	Menengah	Jumlah
7 709	2 271	9 980

Sumber: Kementerian Pelajaran Malaysia

Sehubungan itu, satu kajian untuk menyelidiki tahap pengetahuan pengurusan kewangan sekolah, penghayatan agama dan integriti guru besar perlu dibuat dengan terperinci. Kajian juga perlu dilakukan untuk melihat sama ada pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama guru besar mempunyai hubungan yang signifikan dengan integriti. Di samping itu, kajian ini amat penting dilakukan untuk memastikan tiada penyelewangan dilakukan oleh guru besar dalam mengurus kewangan sekolah.

Selain itu untuk melihat apakah masalah yang dihadapi oleh pihak sekolah dalam menguruskan kewangan. Hasil kajian ini diharap dapat memberikan maklumat yang bermanfaat kepada KPM khususnya dalam menggubal dasar yang boleh mengawal pengurusan kewangan di sekolah-sekolah kerajaan agar lebih tersusun dan berkesan perlaksanaannya.

1.2 Pernyataan Masalah

Pengurusan kewangan adalah amat penting dan ia perlu diurus dengan cekap dan berhemah supaya setiap wang yang dibelanjakan memberikan manfaat yang optimum kepada kumpulan sasaran. Burrup (2003) menegaskan pengurusan kewangan yang cekap

bukan bermakna penjimatan wang daripada berbelanja tetapi lebih menumpukan perbelanjaan berkesan yang menghasilkan manfaat yang banyak kepada pencapaian murid. Justeru, pengurusan kewangan yang cekap dan berkesan amat bergantung kepada kebijaksanaan Guru Besar untuk merancang dengan teliti sebelum perbelanjaan dilakukan.

Guru besar yang bertindak sebagai pegawai pengawal seharusnya berupaya untuk mengenal pasti kekuatan dan kelemahan dalam menguruskan kewangan sekolah. Isu berkaitan dengan pengurusan kewangan yang dikhuatiri berlaku di sekolah ialah tahap kemampuan sekolah yang rendah untuk menguruskan kewangannya (Omardin, 1996).

Laporan Audit Sekolah Negeri Perak bagi tahun 2009 menyokong kenyataan tersebut di mana sebanyak 307 (29.4%) daripada 1,043 buah sekolah yang diaudit diberikan Sijil

Audit Berteguran kerana tidak mematuhi peraturan-peraturan kewangan dan pekeliling sedia ada. Bilangan sekolah yang menghadapi masalah kelemahan dalam menguruskan kewangan meningkat dalam kuantiti yang besar berbanding tahun 2008 yang hanya mencatatkan 170 buah sekolah di mana bilangan ini meningkat 81%.

Perkara yang menjadi persoalan ialah masalah yang dihadapi dan dibangkitkan oleh laporan audit merupakan perkara yang sama setiap tahun. Menurut Laporan Penyata Kewangan oleh Setiausaha Bahagian Audit Sekolah (2003), mendapati masalah dan perkara yang sama berlaku adalah seperti rekod-rekod tidak dikemaskini, guru besar tidak menjalankan pemeriksaan ke atas rekod-rekod kewangan dan tidak memahami peraturan-peraturan dan prosedur-prosedur kewangan yang telah ditetapkan. Isu-isu lain yang turut

disentuh ialah kegagalan untuk memasukkan wang ke dalam bank, Akaun Belum Terima yang tidak dapat dikutip sehingga ke akhir tahun, perbelanjaan dibuat tanpa dokumen sokongan, perbelanjaan tanpa kelulusan dan bil-bil yang belum dijelaskan sehingga berakhir tahun kewangan. Adakah guru besar tidak tahu atau buat-buat tidak tahu?

Bagi memastikan pengurusan kewangan yang baik, guru besar sebagai pegawai pengawal kewangan perlulah mempunyai pengetahuan dan sikap yang positif terhadap pengurusan kewangan. Selain itu pengetahuan agama dan integriti dalam kalangan pengurus kewangan juga perlulah berada tahap yang maksimum. Hal ini amat penting untuk mengelakkan penyelewangan dan ‘kebocoran’ kepada peruntukan wang awam yang dibekalkan oleh kerajaan.

1.3 **Objektif Kajian**

Objektif kajian ini adalah untuk menyelidiki tahap pengetahuan pengurusan kewangan, penghayatan agama, sikap terhadap pengurusan kewangan sekolah dan integriti guru besar. Kajian ini juga untuk melihat sama ada pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama guru besar mempunyai hubungan yang signifikan dengan tahap integriti. Secara terperinci objektif kajian ini adalah:

- 1) Untuk mengenalpasti tahap integriti, pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama di kalangan guru besar negeri Perak.

- 2) Untuk mengenalpasti hubungan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan integriti guru besar.
- 3) Untuk mengenalpasti hubungan di antara penghayatan agama dengan integriti guru besar.
- 4) Untuk mengenalpasti hubungan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan sikap terhadap pengurusan kewangan.
- 5) Untuk mengenalpasti pengaruh pembolehubah bebas (penghayatan agama, pengetahuan pengurusan kewangan dan sikap terhadap pengurusan kewangan) ke atas integriti guru besar.

1.4 Persoalan Kajian

Berdasarkan kepada penyataan masalah, kajian ini cuba untuk menjawab beberapa persoalan iaitu:

- 1) Apakah tahap integriti, pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama di kalangan guru besar negeri Perak?

- 2) Adakah terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan integriti guru besar?
- 3) Adakah terdapat hubungan yang signifikan di antara penghayatan agama dengan integriti guru besar?
- 4) Adakah terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan sikap terhadap pengurusan kewangan?
- 5) Adakah terdapat faktor-faktor (penghayatan agama, pengetahuan pengurusan kewangan atau sikap terhadap pengurusan kewangan) yang menunjukkan pengaruh yang signifikan ke atas integriti guru besar?

1.5 Hipotesis .

Hal: Terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan integriti guru besar.

Ha2: Terdapat hubungan yang signifikan di antara penghayatan agama dengan integriti guru besar.

Ha3: Terdapat hubungan yang signifikan di antara pengetahuan pengurusan kewangan dengan sikap terhadap pengurusan kewangan?

Ha4: Faktor-faktor pembolehubah bebas iaitu penghayatan agama, pengetahuan pengurusan kewangan dan sikap terhadap pengurusan kewangan mempengaruhi secara signifikan terhadap integriti guru besar

1.6 Kepentingan Kajian

Kajian ini dapat memaparkan sejauhmana tahap integriti, pengetahuan pengurusan kewangan dan penghayatan agama guru besar di negeri Perak. Selain itu kajian ini juga

melihat hubungan di antara pengetahuan pengurusan kewangan, sikap terhadap pengurusan kewangan dan penghayatan agama dengan integriti. Ia juga diharap dapat memupuk pengamalan nilai integriti di dalam semua sistem pengurusan dan perkhidmatan khususnya dalam pengurusan kewangan sekolah yang mengutamakan ketelusan, akauntabiliti, kecekapan dan beretika.

Hasil kajian ini juga dapat memberi kesedaran kepada kakitangan kerajaan terutamanya guru besar tentang kepentingan pengamalan nilai integriti dalam setiap tindakan untuk mencapai kecemerlangan diri dan jabatan. Pengamalan integriti dalam setiap tindakan terutamanya semasa menguruskan kewangan sekolah amatlah

ditiakberatkan supaya segala tindakan bertepatan dengan kehendak undang-undang dan peraturan yang telah ditetapkan.

Selain itu ia akan memberikan maklumat yang berguna kepada KPM untuk merangka program dan kursus bagi menambahbaik dan meningkatkan kemahiran serta kefahaman guru besar berkaitan pengurusan kewangan dan betapa pentingnya mempunyai integriti yang tinggi dalam menguruskan kewangan sekolah.

Kajian ini juga dapat di ambil manfaat oleh pihak Jabatan Pelajaran Negeri (JPN) dan Pejabat Pelajaran Daerah (PPD) dalam membantu para pengurus sekolah menguruskan kewangan sekolah dengan berkesan. Selain itu Bahagian Audit Sekolah (BAS) dan Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti (JNJK) dapat mengambil manfaat daripada hasil kajian ini untuk merancang program dan kursus yang bersesuaian dalam memperkasakan dan meningkatkan mutu pengurusan kewangan di sekolah khususnya.

Kepada para guru besar, kajian ini dapat memberikan maklumat dan panduan dalam menguruskan kewangan sekolah serta memberi perhatian yang serius dalam hal kewangan dan perakaunan sekolah. Selain itu adalah menjadi tanggungjawab guru besar untuk mempertingkatkan tahap penghayatan agama dan integriti supaya dapat memahami bahawa amanah menguruskan kewangan sekolah adalah suatu yang berat dan minta dipertanggungjawabkan bukan sahaja oleh KPM tetapi yang lebih penting adalah Allah di akhirat kelak.

Kajian ini juga diharap dapat menambahkan khazanah ilmu dan sumber rujukan serta bahan bacaan kepada organisasi dalam menambahbaik dan meningkatkan kelakuan dan etika dalam sesbuah organisasi. Penyelidik juga amat berharap, kajian ini dapat menambahkan lagi teori dalam bidang pengurusan pendidikan terutamanya berkaitan pengurusan kewangan sekolah disamping menambah kefahaman tentang faktor-faktor yang menjadikan seseorang Guru Besar itu berintegriti tinggi.

1.7 Batasan Kajian

Kajian ini telah dijalankan di sekolah rendah yang melibatkan Sekolah Kebangsaan, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) dan Sekolah Jenis Kebangsaan (Tamil) di negeri Perak.

Penganalisaan data yang telah ditetapkan dalam kajian ini adalah berdasarkan data-data yang dikumpul pada bulan Jun hingga Oktober 2011. Data yang diperolehi hanyalah berdasarkan tindak balas responden terhadap soal selidik yang diedarkan. Data yang dikumpul adalah bergantung kepada kejujuran dan keikhlasan responden dalam menjawab soal selidik. Justeru generalisasi yang dibuat berkaitan dengan kajian ini adalah terbatas kepada tempoh masa tersebut.

Kajian ini hanya berfokus kepada pemboleubah bebas iaitu pengetahuan pengetahuan, sikap terhadap pengurusan kewangan, penghayatan agama guru besar. Selain itu kajian ini juga ingin melihat hubungan di antara ketiga-tiga perkara tersebut dengan pembolehubah bersandar iaitu integriti guru besar. Oleh yang demikian, kajian

ini tidak mengkaji pembolehubah-pembolehubah lain yang berkemungkinan mempunyai hubungan yang signifikan dengan integriti guru besar.

Dari segi sampel kajian, pemilihan sampel adalah terbatas kepada guru besar – guru besar yang tidak melibatkan guru-guru akademik. Selain itu, sampel kajian juga adalah terbatas kepada guru besar di negeri Perak.

1.8 Definisi Operational

Kajian ini akan mengguna pakai beberapa istilah yang perlu diperjelaskan supaya pembaca kajian ini dapat memahami dengan jelas terma-tema yang digunakan dalam

1.8.1 Guru besar

Guru besar ditakrifkan sebagai pengurus, pemimpin, pentadbir dan perancang di sekolah. Menurut kamus dewan guru besar ialah ketua guru yang mengetuai sesuatu sekolah. Dalam kajian ini, guru besar merujuk kepada pengurus dan pentadbir di peringkat sekolah rendah di negeri Perak yang melibatkan Sekolah Kebangsaan, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) dan Sekolah Jenis Kebangsaan (Tamil).

1.8.2 Pengetahuan Pengurusan Kewangan Sekolah

Kamus dewan (2007) menyatakan pengetahuan bermaksud perihal mengetahui, apa-apa yang diketahui, kepandaian dan kebijakan. Pengurusan kewangan sekolah adalah satu proses merancang, mengurus, mengawal selia dan menentukan pengurusan sekolah dilaksanakan dengan cekap, berkesan dan mematuhi prosedur-prosedur yang telah ditetapkan oleh Bahagian Kewangan, KPM. Pengetahuan pengurusan kewangan dalam kajian ini merujuk kepada kefahaman terhadap prosedur-prosedur kewangan dalam pengurusan kewangan sekolah berkaitan perolehan dan pembayaran, terimaan dan pengurusan aset.

Kamus dewan (2007) mendefinisikan sikap sebagai perbuatan atau pandangan yang berdasarkan sesuatu pendapat (fikiran dll). Selain itu ia juga berkaitan nilai dan etika yang dimiliki oleh guru besar dalam pengurusan kewangan di sekolah iaitu berkaitan perolehan, pembayaran dan pengurusan aset di sekolah. Sikap ini terdiri daripada sikap yang positif dan sikap negatif.

1.8.4 Penghayatan agama

Penghayatan agama merujuk kepada segala perbuatan dan perkataan yang dilakukan oleh seseorang berdasarkan kepada kepada kepercayaannya. Perkara yang dilihat dalam kajian ini adalah berkaitan dengan kehadiran di majlis-majlis agama dan kepercayaan serta kebergantungan harap kepada Tuhan. Kamus Dewan (2007) mendefinasikan penghayatan sebagai perihal menghayati, mengalami dan merasai dalam batin.

—

1.8.5 Integriti

Maksud integriti mengikut Kamus Dewan, Edisi Keempat ialah kejujuran; mencemarkan nama baik dan jabatan. Ia juga bermaksud keadaan sempurna dan utuh. Di antara halangan dan cabaran dalam mencapai integriti ialah rasuah, khianat, birokripsi, pecah amanah, mengingkari janji dan berdusta atau berbohong (Zulkifli, 2008).

1.9 Rumusan

Kajian ini merupakan kajian tentang hubungan pengetahuan dalam pengurusan kewangan dan penghayatan agama dengan tahap integriti dan sikap guru besar daerah Kinta Utara, Perak terhadap pengurusan kewangan. Bagi tujuan tersebut beberapa elemen pengetahuan yang amat perlu dalam menjalankan berkenaan telah dikenalpasti bagi mengukur tahap

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbpsi 17

pengetahuan dalam pengurusan kewangan dan tahap penghayatan agama. Selain itu beberapa aspek berkaitan integriti juga dimasukkan untuk mengukur tahap integriti guru besar. Perbincangan lanjut mengenai elemen dan aspek berkaitan pengetahuan dan sikap guru besar dalam bidang pengurusan kewangan, penghayatan agama dan integriti dilakukan dalam bab 2.

—

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbpsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbpsi